

“NEREDE OLURSAN OL ALLAH'TAN KORK”

Eûzubillahimineşşeytânirracîm.

Bismillâhirrahmânirrahîm.

Elhamdülillahi rabbi'l-âlemîn hamden kesîran tayyiben mübâreken fîhi alâ külli hâlin ve fî külli hîn. Vessalâtü vesselâmü alâ seyyidinâ Muhammedin ve alâ âlihî ve sahibihî ve men tebi'ahû bi-ihsânin ema'în. Em-mâ ba'dü fe-kâle rasûlullahi sallallahu aleyhi ve sellem;

a. Allah'ın Gazabından Kork

إِتَّقِ اللَّهَ حَيْثُمَا كُنْتَ، وَأَتَّبِعِ السَّيِّئَةَ الْحَسَنَةَ
تَمَحُّهَا، وَخَالِقِ النَّاسَ بِخُلُقٍ حَسَنٍ.

İttekillâhe haysümâ künte ve etbi'i's-seyyiete'l-hasenete temhuhâ ve hâlikı'n-nâse bi-hulukin hasenin.

Sadaka Rasulullah fîmâ kâl ev kemâ kâl.

Bu sahih ve hasen hadîs-i şerîf de Mu'az, Enes, Ebû Zerr *rıdvanullahi aleyhim ecmaîn* gibi sabaheden rivayet olunmuş, birçok sahih

kaynaklarda var. Peygamber Efendimiz buyuyor ki;

İttekillâhe haysümâ künte. “Nerede olursan ol Allah'tan sakın, kork.”

Allah'ın gazabından kork, kahrına uğramaktan kork. Müslümanlığını güzel yap, dikkatli ol, haramlardan günahlardan uzak dur. Vazifelerini, ibadetlerini, taatlerini güzel yap. Takva bu.

Sonra?

Ve etbi'i's-seyyiete'l-hasenete temhuhâ. “Bir kötülük yapmışsan, bir günah işlemişsen...”

Pişman oldun, eyvah! Ben bu hatayı niye işledim! Tuh, yine nefsim beni aldattı, yine şeytan beni kandırdı!

Ne yapacaksın?

“Bir iyilik yap arkasından.”

Ne olur?

Temhuhâ. “O kötülüğü siler bu iyilik.”

Yapılan iyilik evvelki günahı götürür, siler. Demek ki kazâra, istemeyerek veya şeytana uyarak günah işlemiş bir insan arkasından bir iyilik yaparsa, o onu siler, ondan kurtulur. Tabii estağfirullah, tevbe yâ Rabbi diyecek ama bir de arkasından bir iyilik yap-

cak ki o onu silsin. Hasene, seyyieyi siler. Hasene, "güzel iş" demek, seyyie de "çirkin iş" demek. Yapılmış çirkin bir işi arkasından yapılan iyi bir iş siler.

İyi, o zaman bir hatamız olunca arkasından bir hasene, iyi bir iş yapalım.

Ne yapalım mesela?

Sabah namazına kalkamadın. Eyvah! Kalkması lazımdı, akşam arkadaşlarıyla sözleşti ama kalkamadı, ne yapacak?

Haydi bakalım o gün oruca niyetlen.

Zalim nefis uykuyu mu sevdi, onun için mi kalkamadı. Saati bastırdı da camiye ondan mı gidemedi? Veyahut kalktım da hocam evde kılıverdim. Çok yorgundum, dayanamadım evde kılıverdim.

Ha, öyle mi?

Haydi bakalım bugün oruca niyetlen. Haydi bakalım, akşama kadar da bir aç duruver de o da onu silsin.

İşte namaz kılıvermek, bir sadaka verivermek, bir Kur'an okuyuvermek, birisine bir iyilik yapıvermek. Yani eline geçen bir fırsat ile fırsatı değerlendirip bir iyilik yapacaksın o onu silecek. Demek ki sadece tevbe yâ Rabbi demekle kalmayalım, yaptığımız bir çirkin

işin arkasından bir güzel iş yapalım da o onu silsin götürsün.

Sonra, başka ne tavsiye buyurmuş bu hadîs-i şerîfde Peygamber Efendimiz?

Ve hâlikı'n-nâse bi-hulukin hasenin. "Ve insanlara güzel huyla muamele eyle."

Tatlı dilli ol, geçimli ol, yumuşak ol, sabırlı ol, şakayı kaldıran kimse ol, iyiliksever ol, adaletli ol, mülayim ol. Böyle güzel huylarla muamele et.

Neden?

Çünkü güzel huyun da insana namaz kadar, oruç kadar, zekât kadar, hacc kadar faydası var. Güzel huylu bir insan güzel huyu sayesinde sıcak günlerde sabahtan akşama oruç tutmuş, gece de kalkmış akşamdan sabaha kadar namaz kılmış insanın kazandığı kadar sevabı alır.

[Neden?]

Güzel huyundan. Güzel huylu, kimseyi kırmıyor, üzmüyor, kimsenin arkasından dedikodu, gıybet yapmıyor, iftira etmiyor. Kimsenin yaptığı hareketi yanlış yorumlamıyor, hayra yoruyor.

Biz küçükken tekkeye giderdik, tekkede bir şey görürdük eve gelirdik biribirimizle konuşurduk;

“Ya bak falanca filancaya şöyle muamele etti.” derdik, yani ayıplardık. “Tekkede öyle mi olur, derviş dervişe öyle mi muamele eder?” derdik, filan. Babam, hiç aklımıza gelmeyecek bir şekilde o suçladığımız insanı savunurdu; “Yok, o onu ondan yapmaz, onun maksadı şudur, şundan yapmıştır da onandır.”

“Ayağının altına karpuz kabuğu koyuyor.” desek;

“Yok, o ona hürmetinden eğiliyor.” der babam.

Yani bâriz bir şekilde, hem de inanarak, böyle, “Yok, kesinlikle yapmaz, onu şundan yapmıştır.” diye çok güzel bir yorumla yorumlardı. Tekkede ihvandan birisinin aleyhine bir söz söyletemezdik babama. Mithat abim biraz daha samimi babamla, biraz daha böyle şey gibi konuşur;

“Ama baba ya sen de bilmem ne filan.” diye konuşur böyle bazen;

“Yok evladım, öyle değil, ben onu tanıyorum o iyi bir insandır, şöyledir.”

Kesinlikle kötülüğünü söylemezdi. Yani insanlar ondan yükselir; gıybet etmemek, dedikodu etmemek, kimsenin aleyhinde kötü düşünmemek, arkasından konuşmamak, tatlı olmak, sabırlı olmak...

Birisi var herkes seviyor, neden?

Şakayı kaldırır, kızmaz, kırılmaz, darılmaz, küsmez. Ohh, güleç yüzlü, herkes sever.

Nasreddin Hoca kızını evlendirmiş, gelmişler damat tarafı, kızını almış görürüyorlar, gelin alayı. Demiş ki;

“Seymen dursun!”

Tam giderken kız, durdurmuş kafileyi.

“Seymen dursun!”

Durmuşlar tabii. Kızına demiş ki;

Kızım, çok sert olup asılma, çok yavaş olup basılma.”

Çok sert olup asılma; kırarsın, devirirsin, koparırsın. Çok sert olmak iyi değil. Çok da yavaş olup basılma. Yani geçimli olmak demek ezilmek demek değil. Ezdirmeyeceksin de kendini, tatlı bir şekilde yani eve gidip de, “Bana niye böyle yaptılar? filan [diye] ağlamayacaksın yani. Sabret, [kendini] ezdirme de. Geçimli ol, anlayışlı ol, müsamahalı ol, tevazu sahibi ol. Zillete düşmeden tevazu

sahibi ol. İkisinin arasındaki farkı bilmek lazım. Tevazu başka, zillet başka.

Mesela Peygamber Efendimiz buyuruyor ki; “Mütekebbire karşı tekebbür etmek sadakadır.”

Aa, hiç benim bildiğim gibi değilmiş iş. Herif tekebbür ediyor, burnu havada, kapıdan içeri girdi selam vermedi, eli cebinde.... sen de yüzüne hiç bakmazsın filan, ondan sonra hizaya getirirsin.

Neden?

Mütekebbire tekebbür etmek sadakadır. Öğrensin, tekebbür etmemeyi öğrensin terbiyesiz.

Ne oluyor?

Kimseyi beğenmiyor, herkese tepeden bakıyor! Meşe ağacı kadar uzamış ondan tepeden bakıyor herkese.

Evet, “Güzel huyla muamele et.”

İnşaallah!.. İnşaallah takvalı oluruz, inşaallah bir takım hatalar yaparsak arkasından iyilik yaparız. İnşaallah da insanlara, herkese güzel huyla muamele ederiz.

Şimdi bana çeşitli yerlerden haberler geliyor; “Yok efendim, Sydney’deki filanca kardeş falanca kardeşe şöyle. Melbourne’deki

bilmem ne biriyle, Brisbane'daki şöyle, bilmem ne filan.” Uuu!.. Bakıyorum şeytan çok güzel çalışıyor, 24 saat. Seven hours in a week and twenty four hours in a day. Hiçbir tatili yok şeytanın, muazzam bir çalışma içinde. Her an dervişleri de kandırıyor, hacıları da kandırıyor hoca hanımları da kandırıyor, herkesi kandırıyor. Herkesi kandırmak için harıl harıl çalışıyor, çok dikkat etmek lazım. Şeytanın oyunları çoktur, mâkul ölçülerle yaklaşır insana mâkul gibi gösterir, hata ettirir.

b. Efendimizin Bazı Nasihatleri

İkinci hadîs-i şerîf. Peygamber Efendimiz yine buyurmuş ki;

إِتَّقِ اللَّهَ، وَأَقِمِ الصَّلَاةَ، وَآتِ الزَّكَاةَ، وَحُجَّ الْبَيْتَ
وَاعْتَمِرْ، وَبِرَّ وَالِدَيْكَ، وَصِلْ رَحِمَكَ، وَأَقْرِ
الصَّيْفَ، وَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ، وَانْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ، وَزُلْ
مَعَ الْحَقِّ حَيْثُ زَالَ.

İttekillah ve ekimi's-salâte ve âti'z-zekâte ve hücce'l-beyte va'temir ve berra vâlideyke ve sıl rahimeke ve ekiri'd-dayfe

ve'mur bi'l-ma'rûfi ve'nhe ani'l-münkeri ve zül me'al hakkı haysü zâle.

Taberânî rivayet etmiş. Efendimiz bazı nasihatlerde bulunuyor, sayıyor;

İttekillah. "Allah'tan kork."

Tamam, takvâyı öğrendik; dikkatli, titiz Müslümanlığı sürdürmek; düşünce düşünce ibadet ve taatte bulunmak, haramlardan günahlardan sakınmak.

İttekillah. "Tamam, takvâ ehli olacağız." *Ve ekimi's-salâte.* "Namaz kıl."

Namaz dinin direği, önemli, namazı kılacaksın.

Efendim benim kalbim temiz.

Haydi ordan! Şeytana uyma, ukalalık etme. Eğer kalp temiz olmak kâfi gelseydi Allah Kur'ân-ı Kerîm'in nice nice âyetlerinde namaz kılın, dosdoğru olun diye emretmezdi. Peygamber Efendimiz; "Namaz dinin direğidir." demezdi. "Namaz kılan dinini ayakta tutmuş olur, namaz kılmayan dinini yerle bir etmiş olur, yıkmış, devirmiş, berbat etmiş olur." demezdi.

Kalbim temiz!

Yalancı! Bir kere sen şeytana aldanmışsın, şeytan sana dizginleri geçirmiş, sırtına da

binmiş, popona da kamçıyı şaklatıp şaklatıp seni koşturuyor oradan oraya. Sen bir de kalbim temiz diyorsun. Namaz kılmadığından utanmıyorsun bir de kalbinin temizliğini bahane ediyorsun.

Nerden temiz senin kalbin, yalancı!..

Namazı kılacak!

Ne zamandan beri kılacak?

Küçüklüğünden beri ana baba, çocukları namaza alıştırarak ve sevdirecek.

Nasıl yapacak?

Politika, siyaset! Çikolata, şeker, balon, oyuncak... Onların hepsi çarşıda pazarda neden var?

Çoluk çocuğu hizaya getirmek için var.

“Hadi yavrum dedenin elini öp. Hadi git, ben götüreyim...”

Bacağına sarılıyor, bizim elimizi öpmeye gelmiyor. Tabii sakalımız var, kaşımız çatık. Yaşlıyız, yabancıyız filan. Ama şekerini çıkartıyorsun. Uzaktan;

“Gel yavrum, bak şeker vereceğim sana!” diyorsun. Bir duraklıyor. Ondan sonra

tıpış tıpış geliyor, şekeri alıyor. Şeker yavruyu yumuşatıyor, arayı tatlandırıyor. Sen de çocuğuna böyle siyaset güt.

Ben yavaş yavaş karar veriyorum ki burada sabah namazına gelen her delikanlıya her sabah namazı için 10 dolar yazalım, hafta sonunda haftalığı verelim.

Yandın Mehmet Ali! Senin çoluk çocuk da kalabalık! Öyle yağma yok!

Fazladan vereceksin ki balık yeme gelecek. Mecbur olduğu bir şeyin üzerinde fazla bir şey yapacaksın ki çocuk heves edecek. Çaresine bakacağız, sevdireceğiz. Çocuk sevecek, gelecek. Biz çocuğu seveceğiz, tatlılıkla yaptıracağız.

Yahu adamlar hayvanları terbiye ediyor! Köpek terbiye okulu, at terbiye okulu... Terbiye ediyorlar. Köpeği ayağa kaldırıyor, tutuyor. Susta, susta durmak derler. Kalk, diyor kalkıyor. Otur, diyor oturuyor. Şuraya otur, oradan kalk, diyor öyle yapıyor! Almanya'da durakta bekliyorum. Köpeğine ne derse dinletiyor. İtaatli, gayet güzel!

Yahu bu köpek, hayvan; hayvanı terbiye ediyor, eşref-i mahlûkat olan insan terbiye olmaz mı?!..

Olur! O hâlde kusur anne-babada, hocada, hocalarda! Kusur hocalarda! Hocalarda ki iyi terbiye edemiyoruz, anlatamıyoruz veya sevdiremiyoruz. Allah'ın âyetlerini, hadîs-i şerîfleri tatlı tatlı anlatıp iletemiyoruz. Bir şey var, ortada bir eksiklik var. Yetmiyor!

Bir sap sallanmıyor, bir sap langır lungur sallanıyor. Aşağıdan bir vida düşmüş. Demek ki tek vida yetmiyor.

Bundan ne ders çıkar?

Bundan şu ders çıkar: Çocuğa verdiği eğitim yetmiyor, daha fazla eğitim vereceksin! Bir vidayla daha sıkıştıracaksın, başka çaresi yok! Uğraşacaksın, didineceksin. Kötülüğü yapmadan evvel engelleyeceksin! Çocuk kötülüğü yaptı mı hapı yuttun!

Çocuk büluğa ererse âkil bâliğ olursa ondan sonra karı kız peşinde koşar, bara pavyona giderse kabahat kime gidiyor?

Çocuğa geliyor, çocuk kabahatli. Çocuk günaha göre cezayı yiyor.

Başka?

Ana babasına da gidiyor. Ana babasına da gidiyor çünkü büluğa erdi de onu evlendirmede! Onun için çok dikkat etmek gerekli.

“Allah’tan kork, namaz kıl!”

Ve âtü’z-zekâte. “Zekât ver.”

Sen paralısın, rahat yaşıyorsun. Orada fukara [ne yapacak]?

Allah kimseyi fakir duruma düşürmesin, çok zor. Buralarda [Avustralya’da] pek anlaşılmıyor ama bizim ülkemizde anlaşılır. Fakirin ne çektiği anlaşılır. Afrika ülkelerine gidersen daha iyi anlaşılır.

Zekâtını vereceksin, zekât da bir ibadet!

“Parayla ibadet olur mu?..”

Olur tabii. O parayı vermek öyle zor ki!.. İnsan parayı cebinden çıkartıp da hayır sahibinin avucuna verinceye kadar kaç tane şeytan önüne geriliyor.

“Verme, aman dur, fakir kalırsın ölürsün açlıktan!..”

“Yalancı, çekil oradan! Allah bana kırk vermiş. Kırkta birini veriyorum. Otuzdokuz tanesi yanımda! Ne korkutuyorsun beni?!..”

Korkutuyor, “Verme!” diyor.

Bir de ukala tipler var:

“Okul olsaydı verirdim, cami olunca vermem...”

Amerika’da, Avrupa’da okumuş hocaların ders verdiği Ortadoğu [Teknik Üniversitesi]’nden çıkmadı mı? En büyük anarşistler, polisle çatışan, askerle çatışan, asan kesen öldüren [anarşistler ODTÜ’den çıkmadı mı?!..]

Ne olacak?

Sapanca’ya bizim rahmetli Muammer Dolmacı gitmiş:

“Ağam, bizim vakfa biraz yardım et. Öğrencilere burslarda zorlanıyoruz. Yetmiyor. Çocuklar çok istekli. Anadolu’nun temiz evlatları. Burs veriyoruz, yetmiyor.” demiş.

“Ben hayrımı yapıyorum. Adana’da öğrenciler için yurt binası yaptım...” demiş.

“Yurt binası yaptın ama biz İslâmî eğitim veriyoruz. O senin yaptığın yurttan okuyan çocukların bir kısmı senin müesseselerini tahrip eder, senin canına kasteder. Servet düşmanı olur, komünist olur!” demiş.

Allah söyletiyor, rahmetli Muammer Dolmacı’ya Allah söyletiyor.

Öyle olmadı mı?

Yurt yapıyorsun...

Yurt yapıyorsun ama yurttan hırt çıkıyor.

Hırt çıkınca ne olacak?

O zaman hapı yuttun işte!

Okutuyorsun, mektep yapıyorsun?

Mektep yapıyorsun ama mektepten vatan haini çıkıyor.

Vatan haini olmaması için eğitim yapıyor musun? İnsanı kâmil olması için eğitim yapıyor musun?

Yapmıyor.

İnsanı kâmil olması için ahlakının düzeltilmesi, nefsinin ıslahı lazım, tasavvuf lazım; Mevlânâ lazım, Eşrefoğlu Rûmî lazım, İbrahim Hakkı Erzurûmî lazım, Yunus Emre lazım değil mi?

Evet.

E yapmıyorsun onu.

Moral eğitimi diyorsun, -moral mâneviyat demek- mâneviyat eğitimi diyorsun dansöz getiriyorsun.

Vur patlasın çal oynasın eğlendiriyorsun bu moral eğitimi mi?

Moral yıkım eğitimi bu, mâneviyatı yıkma eğitimi.

Askerin morali yerine gelsin diye Alaya dansöz getiriyor. Ondan sonra oryantalist dansların en kıvraklarını oynattırıyor. Askerlerin hepsinin kafası, kalbi karmakarış karışıyor. Hepsi günaha giriyor.

Moral eğitimi mi oldu?

Evet.

Hocam yanlış mı söyledin?

Hayrı doğru söyledim, moral eğitimi oldu, moral yıkma eğitimi. Moral eğitim ama morali yıkma eğitimi. Yıkma eğitimi oldu.

Ondan sonra da ya din neymiş, iman neymiş, Kur'an neymiş, kitap neymiş, bunların hepsi efsane, masal! Arkadaş ben bunların hiçbirine inanmam bilmem ne. Şimdi yirmibirinci yüzyılda yaşıyoruz!

Hepimiz yirmibirinci yüzyılda yaşıyoruz ama sen bak ne kadar geri kalmışsın! Amerika

senin yaptığın gibi yapmıyor, Avustralya senin yaptığın gibi yapmıyor.

Bu Avustralya'daki bu kiliselerin faaliyetlerinin yüzde birini yapıyor muyuz Türkiye'de? Yüzde biri! Onda biri değil yüzde birini yapıyor muyuz?

Bunlar harıl harıl, harıl harıl, harıl harıl çalışıyorlar. Her akşam ben buraya gelirken, kilisenin ışıkları yanmış içine insanları toplanmış görüyorum.

Her akşam namaz olmasa biz toplanmazdık ha! Biz toplanıyoruz da, her akşam yatsıda toplanıyoruz da başka müslümanlar, namazsız müslümanlar ne yapıyor?

Hapı yutuyor; toplantı yok, ilim yok, din yok, şey yok...

Onlar her birisi toplumlarının meselelerini her akşam anlatıyorlar, yönlendiriyorlar; "Aman yakında müslümanlar bir arsa almış cami yapacaklarmış, hepiniz dilekçe verin itiraz edin." Hoppp yönlendiriyor. Nasıl çalışıyorlar. Nasıl çalışıyorlar!

Ne olacak? Hani multicultural kültür idi!? Hani İslam da, şey de senin nazarında birdi!? Laik düzen.

Yalan. Laik düzen yalan. Hem Türkiye’de yalan çünkü devlet dine karışıyor, yıkmak için karışıyor. Halbuki laiklikte devlet dine karışmaz diyorlardı. Herkesi serbest bırakıyor diyorlardı. Burada da yalan laik düzen çünkü devlet ve halk ve yönetim büyük ölçüde kilisenin etkisi altında. İngiltere’de de, Almanya’da da...

Almanya’nın din devleti olduğunu biliyormusunuz?

Nereden bileceksiniz! Yaslanmışsınız duvara keyfinize bakıyorsunuz Avustralya’da!

Din devleti, kuranlar papaz. Avrupa birliğini kuranlar papaz. Konrad Adenauer papaz. Helmut Kohl -lahana demek Kohl- papaz. Katolik birliğini kurmaya çalışıyorlar. Polonya katolik olduğundan Rusya’nın elinden kurtardılar. Siyasete giriyorlar, uluslararası siyasete bütün güçleriyle giriyorlar; mitingler, nümayişler, protestolar, kavgalar, gürültüler, Polonya’yı kopardılar mı? Almanya’nın yarısını kopardılar mı?

Kopardılar mı!?

Açıkça bağırarak söyleyenize evet diye.

Evet kopardılar.

Nasıl çalışıyorlar!?

Biz bizim elimizden alınan Suriye'yi koparabildik mi? Irak'ı alabildik mi? Bağdat eyaletimizi, Şam eyaletimizi kurtarabildik mi? Balkanlarımızı kurtarabildik mi? Oradaki müslüman kardeşlerimize yardım edebildik mi? Kırımımızı kurtarabildik mi? Kafkasyamızı kurtarabildik mi?

Hiçbirşey yapamadık. Osmanlı yıkıldı, yıkıldıktan sonra parçalandı, parçalandıktan sonra hâlâ parçalanıyoruz, çatırtılar hâlâ devam ediyor. Hâlâ devam ediyor! Millet aya gidiyor bizler yolda yaya. Herkes gider Mersin'e bizler gideriz tersine. Her yerde refah hürriyet bizde sefalet. Her millet gelişmek için çalışıyor, ekonomisini yükseltmek için vargücüyle için çalışıyor bizimkiler alçaltmak için çalışıyor. Göstergeler öyle, rakamlar öyle, yani şakası yok bu işin.

Zekat vereceğiz.

Ve hucce'l-beyt. "Beytullahı hacc ziyareti yapın." *Va'temir.* "Umre yapın."

Hacc ve umre yapın, neden?

Allah emretti diye bir kere. Kısacası Allah emrettiği için. Uzun lafın kısası Allah'ın emri olduğundan.

Ama hikmeti nedir, Allah niye emretmiş?

O kadar güzel bir ibadet ki. Uluslararası kardeşliğin, İslâm kardeşliğinin tahakkuku için öyle güzel bir fırsat ve vesile ki! Afrika'dan geliyor; Nijerya, Güney Afrika, Tanzanya, adını duyduğumuz duymadığımız yerlerden siyahlar geliyor. Amerika'dan geliyor, Avrupa'dan geliyor, Asya'dan geliyor, Çin'den geliyor. Çin'den müslüma geliyor, hacı geliyor. Avustralya'dan geliyor. Heryerden geliyor dünyanın müslümanları. Hem de zenginleri, hem de hacca gelirken sağlıklı sıhatli olmak şartı var. Çürük çarık olursa vekil gönderiyor, kendisi gelmiyor, gelemiyor çünkü hasta. Sağlamlar geliyor, zenginler geliyor.

Ne fırsat, ne büyük fırsat! Ne güzel fırsat müslüman kardeşliği için! Ot gibi, ot gibi gidip ot gibi geliyor millet! Bu ibadetin hikmetini anlayıp, ibadeti şey yapmıyor.

Hangi dinin mensupları dünyada böyle yılda bir veya yılda bir çok genel bir toplantı. Yılın öbür aylarında da özel özel böyle bir yerde toplanıyor? Kaç tane?

İslâm hacc demiş, umre demiş toplanıyor. Ne kadar güzel.

“Bunu da yap.” diyor Peygamber Efendimiz.

Tabii biz bunları yapıyoruz, yaptık da. Namaz kıldık, zekât verdik, hacc ettik, umre yaptık. Allah'tan korkmak, tamam. Allah'tan korkmayı da haydi diyelim ki yapmaya çalışıyoruz.

Sonra?

Ve berra vâlideyke. “Ana babana güzel evlatlık yap, iyi evlatlık yap.”

Ooo, bu da çok önemli, çok sevaplı! Anası babası veya onlardan bir tanesi sağ olana ne mutlu! Ne yapsın yapsın gönlünü alsın, duasını kazansın. Çok önemli!

Berra yeberru. Ve berra vâlideyke. “Ana babana iyi evlatlık yap.” *Ve sıl rahimeke.* “Akrabanı gözet, ziyaret et.”

Ve gözet, kolla, gözet akrabanı. Akraba da önemli. Ne kadar güzel bütün tavsiyeler var.

Ve ekiri'd-dayfe. “Gelen misafiri de ağırla.”

Hoş geldin, buyur bu akşam bizim evde kalalım. Melbourne'dan geldin, Sydney'den geldin. Nasılsın iyimisin kardeşim, ihvanım, ihvanımız? Buyur, bizde kalın. Ne iyi yaptınız! Ne var ne yok Sydney'de? İyi misiniz, hoş musunuz? Buyur.

Hanım misafir geldi, güzel yemekler yap. Her zaman bana kaç günlük ekmek yemek çıkartıyorsun, bayat yemekleri şeyleri. Misafir geldi, haydi bakalım bir davran bilmem ne, misafiri ağırla.

Ve'mur bi'l-ma'rûfi ve'nhe ani'l-münkeri. "İyiliği emret, kötülükten nehyet."

İyiliği yaptırmak için söyleyeceksin, reklamını yapacaksın ve tavsiye edeceksin, kötülüğü de yapılmasın diye engellemek için söyleyeceksin ve yapılmamasına da fiilen gayret edeceksin. Kötülüğü de yaptırmamaya çalışacaksın, babayiğit olacaksın. Erkeksen babayiğit olacaksın, kadınsan anayiğit olacaksın. Türkiye'ye gidiyor bu, bunları kadınlar da dinliyor. Hep babayiğit dersek hoca taraf tutuyor derler. Ben taraf tutmuyorum, babayiğitler ve anayiğitler hepsinin tarafındayım ben. Babayiğitlik anayiğitlik yapacak.

Sonra, en sonuncu cümle ne?

Ve zül me'al hakkı haysü zâle. Keskin ze ile, peltek ze ile değil. *Ve zül me'al hakkı.* "Hakla beraber git." *Haysü zâle.* "Hak nereye giderse."

Hakkın peşine takıl, hakla beraber git. Hak neredeyse orada ol.

Şurada!

Tamam onun yanına git.

Buraya geçti!

Hop onun yanına gel.

Şuraya geldi!

Hop onun yanına...

Hakkın peşini bırakma, hakkın eteğini tut, haktan ayrılma!

Ve zül me'al hakkı haysü zâle. "Hak neredeyse haktan yana ol."

Birileri münakaşa ediyor, dinle;

Sen ne diyorsun?

Ben böyle böyle böyle böyle...

Tamam.

Sen ne diyorsun?

Böyle böyle böyle böyle...

Sen haklısın.

Anan baban ne diyor?

Şöyle şöyle şöyle şöyle...

Komşu ne diyor?

Böyle böyle böyle...

Anne, baba, komşu haklı. Haklı, sen haksızsın. Sen haksızlık etmişsin, tarlasına girmişsin bir metre gasbetmişsin, köşesini almışsın. Yapma böyle!

E annen baban!

Olsun. Annesinin, babasının, akrabasının, yakınlarının, kendisinin aleyhine bile olsa...

Kuşlar da dinlemeye geldi vaazı, görün bak. Kuşlar bile dinliyor.

Annesinin, babasının, akrabasının ve kendisinin aleyhinde bile olsa ne yapacak insan?

Adalet edecek, hakkı söyleyecek.

Hak burada!

Tamam, hakkın yanında...

Küçük çocuk diyor, çatır çatır konuşuyor küçük çocuk; "Amca ama niye böyle yapıyor-sun, bilmem ne?

Vay ülen vay! Haklı be çocuk!

Seni tenkid ediyor.

Aferin bacaksız be! Haklısın!

Biz konuşuruz sen sus! Nağme yapıyor [kuş], ara, fon musikisi bu. Yani vaaz daha tatlı olsun diye.

c. Birbirinizin Arasını Islah Edin

Üçüncü hadîs-i şerîfe geçelim, yoksa bu işler saatlerce sürer. Uzun bir tane var atlıyorum onu, vakit şey oldu diye kısaya geçiyorum.

اتَّقُوا اللَّهَ، وَأَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ. فَإِنَّ اللَّهَ يُصْلِحُ بَيْنَ الْمُسْلِمِينَ

*İttekullahe ve aslihû zâte beyniküm fe-
innellâhe yüslihu beyne'l-müslimîne.*

İttekullahe. "Allah'tan korkun." *Ve as-
lihû zâte beyniküm.* "Biribirinizin arasını ıslah edin, düzeltin."

Dargınları barıştırmın, küsleri yaklaştırmın, arayı düzeltin.

Fe-innellâhe yüslihu beyne'l-müslimîne.
"Çünkü Allah müslümanların arasını ıslah ediyor, düzeltiyor, ıslah edecek."

Cennete girerken de öyle dargın müslümanları biribiriyle barıştıracak.

Ama yâ Rabbi! Bu bana haksızlık etti.

Tamam, ben sana köşk vereceğim şuradan, sen onu affet.

Köşke bir bakacak böyle amaaaaannn! Yâ Rabbi! Bu köşkler kimin? Peygamberlerin mi, şehitlerin mi? Aman ne kadar güzel köşkler!?

Senin olabilir.

Yâ Rabbi! Benim nasıl olacak?

E sen kardeşini affedersen senin olur bu köşk.

Affettim yâ Rabbi!..

Hopp köşke doğru koşmaya başlayacak.

Dur kulum, nereye gidiyorsun?

E köşkü bana verdin yâ Rabbi! Köşke doğru koşuyorum, onu almaya gidiyorum.

Sen affettiğin için bu kardeşin de cehennemden gitmekten kurtuldu. Haydi onun elinden tut da cennete beraber girin diyecek Allah.

O da tabii yapışacak elinden.

Aklı köşkte. Artık eski düşmanlık kalmadı. Öyle tutacak elinden cennete beraber girecekler.

Böyle anlatıyor da Peygamber Efendimiz diyor ki; "Allah'tan korkun! Bak Allah bile müslümanların birbirlerine dargınlıkları geçsin, araları düzelsin diye böyle yapıyor. Siz de arayı düzeltin."

Evet, birisi ötekisine haksızlık yapmıştır, berikisi de darılmıştır ona ama işte düzelteceksiniz. Karı kocanın arasını düzeltmek en güzeli. Komşuların arasını düzeltmek, arkadaşların, kardeşlerin arasını düzeltmek, küsleri barıştırmak çok güzel. Yani Allah rızası için.

Birisi küs ötekisi de küs. Karşı yolda geldiler. Birisi bu tarafa doğru gidiyor birisi bu tarafa doğru. O başını bu tarafa çeviriyor, bu da başını o tarafa çeviriyor. Biribirlerini görmeden geçip gidiyorlar.

Doğru değil. Küslüğü devam ettirdikleri zaman Allah affedilme günlerinde bile; “Yâ Rabbi! Bu kullarını da affet!” diye kendisinin huzuruna geldiği zaman; “Bu ikisini ayırın! Şunları ayırın, bunlar biribirleriyle düzelmedikten sonra affetmem. Önce kendi aralarında düzelsinler öyle affedeceğim.” diyor.

Hani Berat kandili filan var ya. Berat kandilinde affolunmayan kimseler arasında kimi zikrediyor Peygamber Efendimiz?

Biribirleriyle kızgın, dargın olan iki kimseyi.

Diyor ki; “Onları kenara ayırın, onları affetmeyeceğim, ötekileri affediyorum ama onları affetmeyeceğim.” *Hattâ yestalihâ*. “Sulh oluncaya kadar, biribirleriyle barışınca-ya kadar.”

Dargınlık yok! Hakkı söyleyeceksin ama darılmayacaksın. Bir hata olmuşsa özür dileyeceksin, barışacaksın filan. Dargınlığı sürdürmek yok. İslamda dargınlık, küslük yok.

Hocam, işte ben barışmak için gittim de elimi uzattım, o da başını çevirdi, elini arkaya sakladı vermedi.

O zaman elini uzatan sevap alıyor, kurtuluyor vebalden, başını çevirip elini arkaya saklayan vebalden kurtulamıyor.

Onun için siz üzerinize düşeni yapın, iyilik tarafını tutun, emirleri tutun, gayret edin, sizde vebal kalmasın.

Allah her işimizde rızasına uygun davranmayı nasip eylesin. Bizi hem dünyada hem ahirette aziz ve bahtiyar eylesin. Cümlemizi cennetle cemaliyle müşerref eylesin.

el-Fâtiha.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
5 Zilka'de 1421 / 30.01.2001

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

